

CONGRESRESOLUTIES

XLV CIBE Congres – 16-18 MEI 2018

De Internationale Confederatie van Europese Bietentelers (CIBE), die 280 000 suikerbietentelers vertegenwoordigt uit 18 westerse en Centraal-Europese landen en 15% van de wereldsuikerproductie, heeft haar 45ste Congres gehouden in Gent (België) van 16 tot 17 mei 2018. De situatie van de suikereconomie in de wereld werd onderzocht evenals de belangrijkste economische en politieke thema's waarmee de bietenteelt op dit ogenblik in Europa wordt geconfronteerd. Bijzondere aandacht ging naar de impact van de afschaffing van het EU quotasysteem sinds 1 oktober 2017. CIBE heeft volgende resoluties aangenomen die werden goedgekeurd door de Raad van Bestuur.

BIETENOOGST en DUURZAAMHEID van de BIETENTEELT IN 2017/18

- 1) CIBE beklemtoont de constante verbetering van de suikeropbrengst: gemiddeld in de EU bedraagt de stijging van de suikeropbrengst per hectare sinds 2000 2-4% per jaar. Deze verbetering in suikerbiete-efficiëntie tijdens het laatste decennium (stijging van de opbrengst met verminderde input) en een verbetering van de industriële productiviteit, is het resultaat van een continue investering in de suikerbietensector. Deze verbetering aan competitiviteit heeft tot nu toe gezorgd voor een regelmatige aanvoer van een kwalitatief hoogstaand en duurzaam product voor Europese gebruikers en consumenten.
- 2) CIBE stelt dat economischer bietengroeitechnieken en vermindering van input de te volgen richting zijn.
- 3) Toch is CIBE uiterst bezorgd over de beslissing van de Europese Commissie van 27 april 2018 om neonicotinoïden te verbieden, ook in de omhulling van bietenzaad. Deze beslissing is een harde slag voor de duurzaamheid van de EU bietensector. De hoeveelheden van gewasbeschermende producten die per ton geproduceerde suiker verminderd werden dankzij milieuvriendelijke technieken, waaronder ook neonicotinoïdale zaadbehandeling, zal opnieuw stijgen. Verschillende sproeibehandelingen zullen nodig zijn na de kieming, wat minder efficiënt en duurder is.
- 4) Dit verbod zal onmiddellijk langdurige, negatieve gevolgen hebben zowel economisch als milieugerelateerd.
- 5) Europese bietentelers dringen er bij de Lidstaten en de Europese Commissie op aan om samen te werken met de EU bietensector om na te gaan wat de mogelijke afwijkingen zijn met betrekking tot dit verbod. Om op zijn minst te komen tot een geleidelijk uitdoofscenario met buitengewone en begeleidende maatregelen, ook voor onderzoek en met een steunprogramma om zo veel mogelijk de negatieve gevolgen van dit verbod te

EU biet: een duurzaamheidsmodel bedreigd

Consistentie tussen GLB, handelsbeleid en plantengezondheidsbeleid is nodig

beperken en een zo hoog mogelijk duurzaamheidsniveau, te handhaven, wat tot nu toe door de sector werd gehaald. Het CIBE-CEFS-EFFAT partnerschap voor duurzaamheid, opgestart in 2013 is hiervan een illustratie.

- 6) Bovendien is het gebrek aan wetenschappelijk bewijs dat het gebruik van neonicotinoïden op bieten de gezondheid van bijen beïnvloedt, een grote zorg. Met name voor de toekomstige vernieuwing van andere actieve substanties, die nu door de DG-SANTE worden onderzocht, in schimmelbestrijdingsmiddelen en onkruid-verdelgers die nu door de EU bietentelers worden gebruikt.
- 7) CIBE benadrukt dat deze gang van zaken de vooruitgang qua productiviteit en efficiëntie in gevaar brengt en de EU-bietentelers gediversifieerde en efficiënte fytosanitaire oplossingen ontzegt.
- 8) Het leidt verder tot inconsistentie met het GLB en het EU handelsbeleid, dat gericht is op wereldwijde competitiviteit.
- 9) CIBE juicht de aanzienlijke investeringen in lopende middellange termijn onderzoeksprojecten toe (bijv. innovatieve veredelings technieken om de productie van nieuwe bietsoorten met een hoog potentieel te stimuleren) maar de voordelen daarvan worden pas tegen 2020 verwacht. Verder benadrukt de CIBE de toename van het aantal ernstige aantastingen door schadelijke organismen in een aantal Lidstaten die niet behandeld konden worden met de bestaande middelen en wat de bietenteelt in deze regio's in een ernstige, wellicht terminale crisis brengt.
- 10) Gelet op de huidige bijzonder moeilijke context vraagt CIBE de relevante overheden om de instituten voor bietenonderzoek verder te steunen teneinde innovatie en technische vooruitgang te promoten. Om de impact van bietenteelt op het milieu te verminderen, de nu al positieve

energiebalans en het economische concurrentievermogen te verbeteren, ten

voordele van de consument en de samenleving.

2017/18 MARKT- EN PRIJSSITUATIE

11) De suikerbietenogst van het jaar 2017/18 in de EU is de eerste onder het nieuwe suikerregime zonder quota's. De totale productie in suikerequivalent (inclusief methanol) bedraagt 21.3 t (+27% vergeleken met 2016/17). Het is het gevolg van een stijging in het bietenareaal tot 1.72 Mha maar ook omwille van de gunstige weersomstandigheden in de meeste belangrijke suikerbietproducerende landen. De voorlopige gemiddelde EU-28 suikeropbrengst voor 2017/18 haalt een nieuw record van rond de 12.7 t/ha.

Zeer slechte marktvoorwaarden en gebrek aan een opvangnet moeten leiden tot nieuwe aanpak voor het delen van risico's en verdienen

12) CIBE neemt akte van de instorting van de gemiddelde EU-marktprijs van suiker (suikerprijsmeldingssysteem), van rond de €500/t in september 2017 tot €370/t in februari 2018, een daling van 26% in 6 maanden. Deze prijsdaling zou kunnen aanhouden door de spotmarktprijzen die in de westerse EU-regio tot een historisch dieptepunt van €322/t zijn gedaald begin mei 2018.

13) CIBE stelt een stijging vast van de EU-suikerexport met ingang van 1 oktober 2017; deze export is een essentieel element om de EU-markt in evenwicht te houden.

14) Maar CIBE wijst op het feit dat de prijzen op de wereldmarkt een recordlaagte hebben gehaald op 25 april met 10.86 cts/pond voor het New York nr.11 contract (juli 2018), rond de \$312/t voor het Londen nr. 5 contract (augustus 2018). Analisten denken dat deze trend kan aanhouden omdat de Internationale Suikerorganisatie (ISO) verwachtingen een wereldwijd overschot voorspellen van 5 Mt voor seizoen 2018/19, temeer omdat de

voorraden die zich hebben opgebouwd, tijd nodig hebben om af te nemen.

15) CIBE stelt dat de stijging van de globale productie in 2017/2018 vooral te wijten is aan een sterke stijging van de suikerproductie in twee belangrijke suikerriet producerende landen: India (+55%) en Thailand (+50%), die hun suikerproductie zwaar subsidiëren.

16) Deze bijzonder slechte marktomstandigheden zijn nadelig voor de bietenprijzen in 2017/18. Voor veel telers zijn de eerste tastbare resultaten wat bietprijzen en bietinkomsten betreft voor 2017/18 een ernstige tegenslag. Deze situatie is niet

houdbaar.

17) In economische waarde vertegenwoordigt dit tussen januari 2017 en januari 2018 een achteruitgang van €2 miljard die van de telers naar de kopers/gebruikers van suiker zijn gegaan (maar niet naar de EU-consument).

18) CIBE neemt akte van het feit dat de Commissie niet van plan is het enige beschikbare opvangnet overeenkomstig artikel 17 van de Integrale-GMO-Verordening toe te passen, met name subsidie voor private opslag. Verder blijkt dat het buitengewoon moeilijk is om de bepaling in Artikel 222 van de Integrale-GMO-Verordening, geamendeerd door de "Omnibus Verordening", toe te passen zonder dat hier een sterke politieke wil voor zou zijn.

19) Europese bietentelers brengen in herinnering dat het reageren op de marktsignalen en het zaaien daarop afstemmen, bemoeilijkt wordt door:

- Afgezwakte positie in de onderhandelingen waar de bietenaankoop- en leveringsvoorwaarden worden bepaald;
  - Meer concurrentie tussen suikerproducenten;
  - Lange-termijn leveringscontracten voor bieten en coöperatief lidmaatschap;
  - Noodzaak voor bietenverwerkers om hun fabrieken op volle capaciteit te laten draaien en zo lang mogelijk;
  - Onvoldoende markttransparantie (vertraging in en gebrek aan precieze suikerprijsmelding, weinig informatie over de consumptiedynamiek in de EU.);
- 20)** CIBE onderstreept dat assymetrische informatie over prijzen ten nadele zal zijn van bietentelers die geen toegang zullen hebben tot de nodige informatie:
- Om opdrachten voor leveringen te onderhandelen;
  - Om correct de regels zoals bepaald in de iGMO (Bijlage X, Punt II.3 en Punt XI, 4,h), betreffende de aanpassing van de bietenprijzen aan de evolutie van de suikermarktprijzen en de evolutie van de bietenprijzen in geval van meerjarige contracten;
- 21)** CIBE noteert dat het huidige Suikerprijsmeldingsstelsel minder informatie biedt over de EU-markt dan onder het quotaregime. CIBE verheugt zich over het recente voorstel van de EU Commissie om te voorzien in een bijkomende regionalisering van de EU marktprijzen en roept de Lidstaten het daarover eens te worden.
- 22)** Bovendien benadrukken EU-biettelers de potentiële voordelen, met name wat het prijsrisicobeheer van toekomstige suikermarkten betreft.
- 23)** EU-bietentelers waarschuwen voor een verwachte daling van suikerconsumptie in eten en dranken in de EU als gevolg van anti-suiker campagnes en de mogelijke vervanging door isoglucose op de afnemende zoetstofmarkt. Dit dient beter gedocumenteerd te worden.
- 24)** CIBE vreest dat, zonder middelen en gepaste maatregelen, de aanpassing van de EU-productie uitgesteld kan worden met kosten voor bietentelers en ook kan leiden tot nog meer fabriekssluitingen.
- 25)** Daarom vindt CIBE het absoluut cruciaal dat de positie van de telers versterkt wordt en dat het herstellingsvermogen van de EU-suikerbietensector verbeterd wordt door de invoering van risicomangement tools, waaronder zodat ze beter in staat zijn het hoofd te bieden aan een langdurig onder druk staande markt.
- 26)** CIBE is blij met het nieuwe Inkomensstabiliseringsinstrument voor specifieke sectoren overeengekomen in de "Omnibusverordening" en roept de Lidstaten op om samen te werken met suikerbietentelers om dergelijke instrumenten te implementeren.

HANDELSRELATIES MET DERDE LANDEN

27) CIBE beklemtoont dat de impact van de terugtrekking van het VK uit de EU en uit de EU-interne markt en uit de douane-unie belangrijk zal zijn voor de suikerbietensector van de EU27.

28) De brexit kan niet alleen gevolgen hebben voor de suikerhandel EU-VK maar ook voor de handelsstromen tussen de EU27 en derde landen en als gevolg ook voor toekomstige EU27-suikerbalans. Om elke mogelijke

ontwrichting en nadelige impact te beperken, vindt CIBE het uiterst belangrijk dat de terugtrekking van het VK en het toekomstige EU27-VK akkoord volgende principes respecteert:

- Het vrijwaren van de bestaande handelsstromen tussen de EU en het VK op basis van historische handel;
- De herverdeling / toewijzing van de suikerimport TCs (Wereldhandelsorganisatie CXL-TCs en Vrijhandels-overeenkomsten-TCs);
- Naleven van de strikte oorsprongregels in de toekomstige EU-27-VK overeenkomst;
- Rekening houden met de Brexit-impact in de lopende en komende onderhandelingen voor toekomstige vrijhandelsakkoorden (in het bijzonder met Mercosur, Thailand en Australië);

29) CIBE onderstreept dat de bijkomende WHO-importhoeveelheden tegen verlaagde rechten en de afgeronde en lopende intensieve onderhandelingen over bilaterale overeenkomsten die het gevolg zijn van de slabakkende Doha-Ronde onderhandelingen, een reële en onaanvaardbare bedreiging vormen voor onze sector zolang er geen gelijke voorwaarden gelden.

Geen nieuwe EU suikermarktconcessies voor derde landen

Vrijhandelsovereenkomsten ondermijnen de duurzaamheid van de EU

30) CIBE stelt vast dat het herhaald heropenen van de EU-markt door bilaterale concessies en taksvrije importquota's die verleend worden aan Centraal-Amerika, Peru, Columbia, Panama, Ecuador, Oekraïne en Zuid-Afrika samen 515.370 ton suiker bedragen in 2017/18. Deze hoeveelheid zal jaarlijks nog verder toenemen naarmate akkoorden worden gesloten. Daarbij komt nog dat de EU onlangs aan Mexico toegang verleende voor 30.000 ton tegen een verlaagd recht (€49/t).

31) CIBE betreurt dat het *Comprehensive Trade and Economic Agreement* (CETA) dat afgesloten werd met Canada toegang tot de EU-suikermarkt omvat met versoepelde oorsprongregels.

32) CIBE brengt in herinnering dat het eerbiedigen van effectieve en strikte Oorsprongregels voor suiker en voorproducten waarin suiker verwerkt zit, cruciaal is, in het bijzonder om driehoekshandel te vermijden.

33) CIBE maakt zich bijzonder zorgen over de lopende onderhandelingen met Mercosur en dringt er bij de EU-instellingen op aan om extreem kordaat te blijven en niet meer te bieden dan de bestaande toegang tot de EU met inbegrip van een TC van 100 000 t tegen een verminderd recht van €98/t.

34) Vrijhandelsakkoorden eroderen niet alleen de toegekende preferenties aan ACS en MOL landen. Zij ondermijnen continu de herstructurering van de EU-suikerbietensector voor betere competitiviteit en duurzaamheid. Dit is in tegenspraak met de steeds striktere normen die de EU oplegt. En in tegenspraak met de Groei- en Jobsstrategie van de Europese Unie.

- 35) Omwille van de meer dan voldoende bevoorrading van de EU-suikermarkt beklemtoont CIBE dat geen bijkomende import buiten de huidige preferentieregelingen door de Commissie wordt toegelaten en geen verdere toegangsconcessies aan derde landen tot de EU-suikermarkt worden verleend.
- 36) Bovendien is CIBE bezorgd over de nieuwe ontwikkelingen op de wereldwijde suikermarkt en de toename van verschillende soorten steun en handelsversturende maatregelen die door derde landen worden ingevoerd en die afwijken van de WHO-logica. In dit kader stelt CIBE vast dat de belangrijkste bieten- en suikerriet producerende en exporterende landen ter wereld een subsidiebeleid voeren met marktregulerende instrumenten en verschillende binnenlandse steunmaatregelen nemen voor suiker en ethanol en ook exportsubsidies geven.
- 37) Europese bietentelers roepen de Europese Commissie op om binnen de WHO er actief op toe te zien dat concurrenten in derde landen hun WHO verbintenissen nakomen. De Europese Commissie dereguleert haar suikerbeleid. Tegelijkertijd reguleren en steunen Thailand, India, Brazilië en de VS actief hun suikerrietindustrie.
- 38) Daarom spoort CIBE de Europese Commissie aan om suiker en ethanol als uiterst gevoelige producten te beschouwen in de bilaterale onderhandelingen met deze landen (Thailand, India, Brazilië en de VS).

AKKOORDEN IN DE SUIKERSECTOR EN DE POSITIE VAN EU TELERS IN DE TOELEVERINGSKETEN

- 39) CIBE benadrukt dat de afschaffing van het quotaregime met ingang van 1 oktober 2017 heeft geleid tot een drastische verandering van de suikerbieteneconomie in de EU.
- 40) CIBE onderstreept dat bietenprijzen met ingang van oktober 2017 niet alleen de productiekosten moeten dekken maar ook voldoende winstmarges moeten inhouden om voldoende inkomen voor de bietelers te garanderen.
- 41) Een goed functionerende toeleveringsketen is onontbeerlijk voor EU-bietentelers: een contractmodel voor de EU-bietensector is daarom zo cruciaal. Het handhaven met ingang van 1 oktober 2017 van verplichte interprofessionele akkoorden en pre-zaaicontracten die op regelmatige basis worden onderhandeld tussen de telers- en verwerkersverenigingen, is noodzakelijk. In het bijzonder omdat bieten niet opgeslagen kunnen worden maar snel verwerkt moeten worden en ook niet over lange afstanden getransporteerd kunnen worden.
- 42) In een context van een concentratie van de Europese suikerindustrie en aanpassingen van de interprofessionele akkoorden, beklemtonen de EU-bietentelers dat men de kadervoorwaarden in Artikel 125 en Bijlage X van de EU Verordening n°1308/2013 moet respecteren. Het is de noodzakelijke voorwaarde voor een evenwicht van rechten en plichten tussen telers en verwerkers om een efficiënt functioneren van de suikertoeleveringsketen mogelijk te maken.
- 43) CIBE verheugt zich over de publicatie van de gedelegeerde handeling waarin de voortzetting van de waardedelingsclausules tussen telers en ondernemingen wordt bevestigd na de afschaffing van het quotasysteem (Gedelegeerde Verordening (EU) 2016/1166 van 17 mei 2016 van de Commissie tot wijziging van Bijlage X bij Verordening (EU) Nr. 1308/2013 van het Europees Parlement en van de Raad betreffende de aankoopvoorwaarden voor bieten in de suikersector met ingang van 1 oktober 2017).
- Ondanks deze wettelijke verduidelijking, is het post-2017 regelgevend kader aanzienlijk minder gunstig voor de telersverenigingen, vooral omdat een aantal belangrijke elementen van de collectieve onderhandelingen voor geschreven handelsakkoorden niet langer verplicht werden verklaard, of gewijzigd of geschrapt werden. (Bijv. Niet-verplichte waardedelingsclausules, wijzigingen met betrekking tot transportverantwoordelijkheid of kosten, afschaffing van de minimum bietenprijs, schrappen van de rol van bietentelersverenigingen in de toekenning van biethoeveelheden).
- 44) Artikel 125 en Bijlage X van de iGMO zijn noodzakelijk maar onvoldoende om een eerlijk evenwicht te garanderen tussen beide partijen. De Bijlage X van de iGMO lijst de verschillende elementen op die in de verplichte geschreven handelsakkoorden zouden moeten staan en in de geschreven contracten voor de bieten worden gezaaid. Dit is bijzonder belangrijk in het licht van bietspecificiteiten. Toch zou de vrijheid en flexibiliteit die in deze Bijlage aan bietenverwerkers geboden wordt in evenwicht moeten worden gebracht door een algemeen verbod op oneerlijke handelspraktijken tussen landbouwers en verwerkers.
- 45) CIBE vreest dat in een aantal gevallen onevenwicht in de onderhandelingen kan leiden tot de totstandkoming van 'oneerlijke' praktijken met negatieve gevolgen voor de kwaliteit van de relaties tussen sommige telers en sommige verwerkers.

**De positie van
bietelers in de
toeleveringsketen
moet versterkt
worden**

46) In deze context is CIBE verheugd over het Richtlijnvoorstel van de Commissie op oneerlijke handelspraktijken (OHP's) in business-to-business relaties in de voedsel toeleveringsketen, gepubliceerd op 10 april 2018 ({SWD(2018) 91 final} -

{SWD(2018) 92 final} - {SWD(2018) 93 final}) en vraagt de wetgevers om de lijst van verboden praktijken zoals gemeld in dit voorstel, verder te vervolledigen.

DE ROL VAN BIETEN IN DE BIO-ECONOMIE

47) CIBE deelt de mening dat de bio-economie nieuwe kansen biedt om het leven van elkeen te verbeteren, bijv. door aan gemeenschappen op het platteland de mogelijkheid te bieden hun activiteiten te diversifiëren. Zij biedt bio-energie (bio-ethanol en biogas) en biochemische producten en biologisch plastic of huishoudelijke bioschoonmaakproducten – die biologisch afbreekbaar kunnen zijn (en composteerbaar) en die kunnen bijdragen tot een vermindering van broeikasgasemissies en fossiele energieconsumptie. CIBE is blij met het stappenplan van de EU Commissie over de update van de Bio-economie Strategie 2012, gepubliceerd in februari 2018, maar beklemtoont dat het volgende zou moeten:

- Het promoten en insluiten van acties voor landbouwers als belangrijke spelers in de bio-waardeketen.
- Het verwerpen van het marktverstoringprincipe en het cascadegebruik van biomassa wat innovatie en effectiviteit van middelen zou belemmeren. Een grotere coherentie en coördinatie tussen alle relevante EU beleidsvormen en doelstellingen die bijdragen tot het de-fossiliseren van de EU. Investeringssteunen en adviesdiensten verbeteren, kennis, vaardigheden en opleidingen overdragen.

Bieten zijn een reële troef voor de EU bio-economie

48) Niettemin zijn de EU-bietentelers tegen het aanvankelijke voorstel van de Commissie over de herschikking van Richtlijn 2009/28/EG (RED II) omdat het voorziet in een EU kader dat minder gunstig is voor de bijdrage van biomassa in de hernieuwbare energiebronnenmix door het verminderen van het marktaandeel voor biomassa in de productie van bio-energie en in het

bijzonder van biobrandstoffen. Terwijl de dialoog vergaderingen tussen de Raad, het Europees Parlement en de Commissie aan de gang zijn, herinnert CIBE in lijn met COPA-COGECA de onderhandelaars eraan wat haar positie is rond volgende voornaamste punten:

- Het verplichten van Hernieuwbare Energiebronnen (HEB) zonder technologische restricties van ten minste 15%;
- Een bijdrage van biobrandstoffen uit gewassen tot 7% van het deel aan hernieuwbaar transport tot 2030;
- Het weghalen van alle multiplicatoren die leiden tot een virtueel opnemen van de HEB die fossiele brandstoffen bevoordelen;
- Het handhaven van melasse in de lijst van grondstoffen in Bijlage IX deel B;
- Het verwerpen in de verordening van referenties aan verdringingsmarkt/marktverstoring en aan cascadegebruik.

49) Dit wordt gerechtvaardigd door de voordelen en bijdragen die bietenethanol en biogas de samenleving bieden: 60% vermindering van broeikasgasemissies, en ook voor het diversifiëren van de landbouwoutput en plattelandontwikkeling.

50) CIBE neemt deel aan het "Horizon 2020 EU project 690142 – Agro Cyclus: Geïntegreerde multi-aanpak voor oplossingen voor landbouwafval, co-producten en bijproducten (AWCBs) management". CIBE verwelkomt ook de goedgekeurde projecten die met EU fondsen worden gesubsidieerd die zullen helpen om een bio-raffinagestelsel in onze bietensector te bouwen. CIBE zal verder haar gemeenschappelijk CIBE - CEFS - EFFAT partnerschap rond duurzaamheid,

opgestart eind 2013 blijven steunen om een leidende positie te kunnen blijven innemen wat duurzaamheid betreft.

- 51)** EU biëttelers dringen erop aan dat de ontwikkeling van de bio-economie en in het

bijzonder het gebruik van bio-ethanol ten bate moet zijn van de Europese producenten en dat het noodzakelijk is ethanol import tot de EU-binnenlandse markt te beperken en te controleren (via douanetarieven en anti-dumping maatregelen) om aan de duurzaamheidsvereisten te voldoen.